

QUA

Nummer 1
Oktober 1979

SRA Personalklubb Amatörradiosektionen SK4IL

KLUBBTIDNINGEN.

Klubben växer och informationsbehovet ökar. Styrelsen har därför beslutat att på försök utge några nummer av en klubb-tidning. Som alla andra radioklubbtidningar av rang har vi döpt tidningen efter en internationell Q-förkortning - QUA. Som ni alla vet betyder QUA "Härmed underrättas om"

Vi tyckte det namnet passade bra.

Hur många nummer vi kommer ut med beror mycket på varje medlem. Tidningen skall inte bli en "fåmanstidning" utan alla skall aktivt bidra med artiklar.

I detta nummer finner ni en medlemspresentation. Det är tänkt att alla medlemmar skall bidra med en dylik. Fram med papper och penna och skriv några rader mellan alla QSO.

Underlaget sänder ni till Torgny som till en början lovat sammanställa och kopiera tidningen.

HÖSTMÖTE.

Tisdagen 1979-11-13 träffas vi på Gökhöjden för att diskutera bland annat den kommande vårauktionen. Skall vi ha en auktion i vår behövs planering och samordning redan nu.

Till mötet har SM4AZQ Lennart Wallin inbjudits att hålla ett föredrag i ämnet "Vågutbredning på kortvåg och VHF".

Vi tror att ämnet kan vara av intresse för de flesta så boka redan nu tisdagen 1979-11-13.

NYINVESTERING.

Klubben har slagit på stort och investerat i en ny KV-rigg. Vi har bytt ut vår gamla HW-101 mot en obetydligt begagnad Kenwood TS-520S.

Transceivern levereras av SM4MI tisdagen 1979-10-09 och då avser vi även köra första QSO:et med den. Alla är välkomna att delta.

NÄSTA NUMMER.

Torgny har ett par artiklar om vågutbredningsfenomen på VHF som vi kommer att presentera i denna tidning. Den första finner ni i detta nummer. Den handlar om ett känt fenomen - sporadiskt E-skikt. De kommande handlar om Aurora och Tropo. Vi hoppas de skall ge er något av intresse.

MEDLEMSPRESENTATION: SM4JEL

Min första kontakt med amatörradio fick jag i mitten av 60-talet då jag träffade min blivande XYL. Hennes far var nämligen SM5CHG och det var inte bara glada miner när vi båda försvann ner i källaren för att köra DX. Ett resultat av DX-andet blev att jag började en FRO-kurs i telegrafi men på grund av alltför många och långa tjänsteresor var jag tvungen avbryta innan jag hunnit särskilt långt.

1974 flyttade jag från Linköping till Vålberg och började arbeta som försäljningsingenjör på AB Industriautomatik. Vid ett biblioteksbesök hösten 1976 hittade jag av en ren slump den då nyutkomna boken "Amatörradio" och i slutet av denna en förteckning över radioklubbar i Sverige. Bland klubbarna fanns en i Vålberg vilken förestods av en viss Karl-Otto Österberg.

Vid förfrågningar hamnade jag snart hos SM4KL på lab vid Svenska Rayon. Därifrån var inte steget långt till SK4IL med cw-kurser mm.

I mars 1978 erhöll jag min T-licens vilken jag dock utnyttjade mycket sporadiskt. Målet var nämligen A-licens. I april 1979 avlade jag proverna och 1979-04-21 kunde jag köra mitt första QSO med en nyinköpt rigg. Första kontakt blev ZB2FA. Sedan dess har jag uteslutande kört på 28MHz och körde för ett par dagar sedan mitt 100:de land. Bland godbitarna, som jag ser det själv, kan jag nämna: FR7BJ, KG6SW, P29DP, S79DW, TU2HH, VP8QD, VQ9JC, ZD7BW, 3B8CF, 3D6BW, 4S7RS, 5T5CJ och 5R8AL.

Mitt huvudintresse inom amatörradion är som ni säkert redan förstått att köra DX och jag avslutar med ett citat som säger ungefär vad jag tycker om amatörradion. Citatet är hämtat ur Hy-Gains reklambroschyr:

"Somewhere, halfway around the world, someone wait to talk. Someone whose face you may never see and whose language you may not speak. His beliefs and allegiances may be different, yet, between you a bond of friendship will grow. Amateur radio knows no boundaries. It operates independently of time and distance. Before it, barriers of language and political boundaries fall away."

SPORADISKT E-SKIKT.

Stundom visar det sig att VHF-signaler får en betydligt större räckvidd än den som är normal för dessa frekvenser. Detta inträffar bland annat vid tillfällena då så kallade sporadiska E-skikt uppträder.

E_s är starkt joniserade moln på en höjd av 100 - 150 km, alltså nära E-skiktet. Molnen är små och består endast en kort tid. Vidare varierar de kraftigt i intensitet och rör sig snabbt i en riktning från sydost till nordväst. Det är inte helt klarlagt hur E_s uppstår men man antar att jonosfäriska vindar med motsatt rörelseriktning och med endast liten höjdskillnad tillsammans med det jordmagnetiska fältet sammanpressar joner till tunna skikt, så kallade sporadiska E-moln, med mycket stor täthet.

E_s når sin maximala intensitet mitt på dagen och uppvisar ett minimum omkring midnatt. Den uppträder vidare vanligast omkring midsommar och är sällsynt vintertid, se fig. 1 - 3. Av fig. 1 framgår att E_s under sommarmånaderna uppträder under cirka 30% av totala tiden medan den under vintermånaderna är endast några få procent. Chansen till VHF-DX är alltså väsentligt större under maj - augusti än under övriga delen av året.

Fig. 2 visar på motsvarande sätt variationerna under dygnets olika timmar under sommarmånaderna. Påfallande är det höga procenttalet vid middagstid, cirka 50%.

Sannolikheten för E_s minskar med ökande frekvens och är för 144MHz endast 3 - 4% av den för 50MHz. Siffrorna i fig. 3 avser tiden maj till september och mellan klockslagen 06 och 22.

Vid förekomsten av E_s kan man ofta räkna med obetydliga förluster vid vågornas fortplantning varför den infallande rymdvågen även på långa avstånd, 1000 - 2500 km, kan vara mycket kraftig.

Den som vill veta mera hänvisas till The ARRL Antenna Book, Rothammels Antennenbuch och Schröders Kortvågshandboken.

SM4JEL

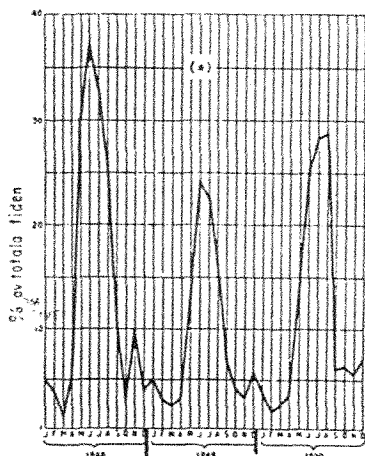

Fig.1.
Procent av totala tiden då
 E_s förekom åren 1948-1950.

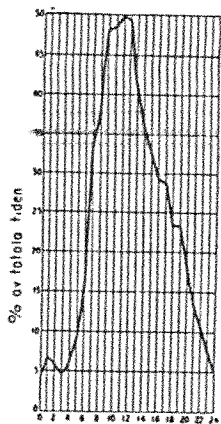

Fig.2.
 Procent av totala tiden då E_s förekom under dygnets olika timmar. Medeltal maj-augusti 1948-1950.

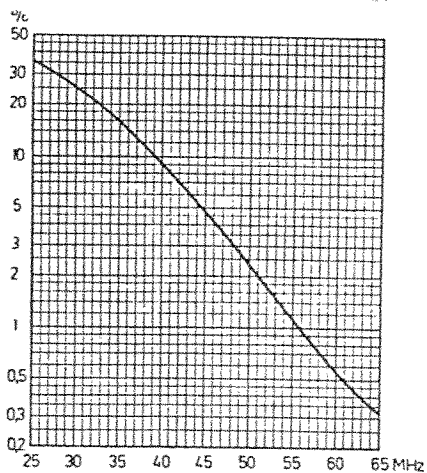

Fig.3.
 Tid i procent av totala tiden då E_s förekom vid olika frekvenser, maj-september kl. 06-22.

Vålberg 1979-10-05
 SRA Personalklubb
 Amatörradiosektionen, SK4IL